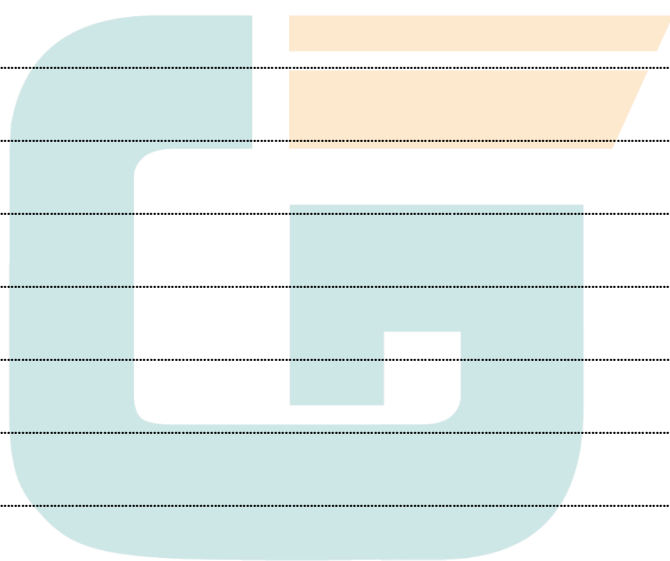

محل مهر آموزشگاه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۱ / ۳ ساعت شروع: مدت آزمون: ۱۲۰ دقیقه تعداد سوالات: ۲۴ تعداد صفحات: ۴	باسمه تعالی سازمان آموزش و پرورش استان گلستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان گنبد نام آموزشگاه: آزمون نوبت دوم؛ خرداد ۱۴۰۱	آزمون درس: فارسی و نگارش ۱ پایه: دهم نام رشته تحصیلی: نام و نام خانوادگی: نام دبیر: آقای ساسانی
بارم	بخش اول: فارسی (۱۰ نمره)		ردیف
۰/۲۵	معنی کدام واژه درست است؟ الف) غارب: قوس زیر گردن ب) فلق: سپیده صبح ج) گبر: کلاه خود د) غنا: توانگر		۱
۰/۷۵	معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) او تیمار غم و شادی تو دارد. ب) دو دست را تا فراز کله نمایان ساخت. ج) به گرز گران دست برد اشکبوس.		۲
۰/۵	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) خروس (قالب / غالب) حرکتی کرد، نه مناسب حال درویشان. ب) غبار راهگذارت کجاست تا حافظ / به یادگار نسیم (سبا / صبا) نگه دارد.		۳
۰/۵	در گروه واژگان زیر، دو نادرستی املایی دیده می شود؛ آنها را یافته و درستشان را بنویسید. خصلت و صفت - خار و زبون - زجر و اذیت - رعب و هراس - منحصر و مهدود		۴
۰/۲۵	واژه های «رکیب، سلیح و شهید» هر سه ممال هستند. ص غ		۵
۰/۲۵	کدام گروه اسمی مطابق «اسم + صفت + مضافالیه» ساخته شده است؟ الف) سر کودک عقل ب) لبان اراده تو ج) نماز صبح شهادت د) غبطه بزرگ زندگانی		۶
۰/۵	در عبارت زیر حذف را بیابید و نوع آن را مشخص کنید. «نومیدی را در امید، بسته دان و امید را در نومیدی.»		۷
۰/۵	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. «ناتانائیل، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت.»		۸
.۲۵	در هر دو بیت زیر آرایه اغراق دیده می شود. ص غ الف) خروش سواران و اسپان ز دشت / ز بهرام و کیوان همی برگذشت. ب) نماند ایچ با روی خورشید رنگ / به جوش آمده خاک بر کوه و سنگ.		۹
۰/۲۵	در کدام گزینه آرایه کنایه وجود ندارد؟ الف) تا با خاک انیس نگیری راهی به مراتب قرب نداری. ب) هر شادی که بازگشت آن به غم است، شادی مشمر. ج) خروس شکست خورده سپر بینداخت و از میدان بگریخت. د) در کلاس نشسته بودیم و چشم به راه معلم.		۱۰

۰/۵	در هر مورد آرایه ادبی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) درختان را دوست دارم که به احترام تو قیام کرده اند. (حُسن تعلیل / تشبیه) ب) «گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید.» (تناقض / ایهام)	۱۱						
۰/۵	دو مورد زیر علاوه بر کنایه، چه آرایه ادبی مشترکی دارند؟ الف) با زهرخندی گفت: داد نزن؛ من گوش استماع ندارم، لِمَن تقول. ب) ضربتی سخت بر دیده حریف نواخت؛ به صدمتی که «جهان تیره شد پیش آن نامدار.»	۱۲						
۰/۵	با کشیدن فلش (←) نشان دهید هر یک از آثار زیر مربوط به کدام شاعر است. (در سمت چپ یک مورد اضافی است.)	۱۳						
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 50%;">الف) گلستان</td> <td style="width: 50%;">فردوسی</td> </tr> <tr> <td>ب) شاهنامه</td> <td>مولوی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>سعدی</td> </tr> </table>	الف) گلستان	فردوسی	ب) شاهنامه	مولوی		سعدی	
الف) گلستان	فردوسی							
ب) شاهنامه	مولوی							
	سعدی							
۰/۵	مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. «ز کس جز خداوندشان بیم نیست»	۱۴						
۲	موارد زیر را به نثر روان امروزی برگردانید. الف) به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار. ب) رهاوردی باب دندان نصیبت شده بود. ج) خون تو شرف را سرخگون کرده است. د) عنان را گران کرد و او را بخواند.	۱۵						
۰/۲۵	مفهوم هر دو عبارت زیر یکسان است. ص غ الف) ای کاش عظمت در نگاه تو باشد. ب) چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید.	۱۶						
۰/۲۵	کدام بیت بر مفهوم «تقدیرگرایی» تأکید دارد؟ الف) دمی آب خوردن پس از بدسگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال. ب) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام. ج) چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او / سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد. د) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب / گر ذوق نیست تو را، کژ طبع جانوری.	۱۷						
۰/۵	مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ الف) تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشنوی / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش. ب) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد.	۱۸						
۰/۵	هر یک از شخصیت‌های زیر را در یک جمله کوتاه معرفی کنید. الف) کشانی بدو گفت بی بارگی / به کشتن دهی سر به یکبارگی. ب) تهمتن به بند کمر برد چنگ / به شست اندر آورده تیر خدنگ.	۱۹						
۰/۵	مَثَل «گندم نمای جو فروش مباحث» آدمی را از چه کاری برحذر می‌دارد؟	۲۰						

بخش دوم: نگارش (۱۰ نمره)

<p>۰/۵</p>	<p>مشخص کنید در طرح هر یک از پرسش های زیر از چه شگردی (بارش فکری، اگر نویسی، گزین گفته) استفاده شده است؟ الف) آیا تلفن همراه اعتیادآور است؟ ب) چرا مارگزیده از ریسمان سیاه و سفید می ترسد؟</p>	<p>۲۱</p>
<p>۰/۵</p>	<p>عینی یا ذهنی بودن متن های زیر را مشخص کنید. الف) سال دوم دبیرستان بودیم. اول وقت بود و زنگ نقاشی ما بود. در کلاس نشسته بودیم و چشم به راه معلم. « صاد » آمد. بر پا شدیم و نشستیم. لوله ای کاغذ زیر بغل داشت. لوله را روی میز نهاد. نقشه قالی بود و لابد ناتمام بود. پاسخ: ب) سایه، یک چیز تو خالی و خیالی است. هست، اما نیست. خودش چیزی ندارد؛ هویتش را از خورشید می گیرد. مثل عروسک خیمه شب بازی است که نخش در دست خورشید است. بخواهد لاغرش می کند، بخواهد چاقش می کند. قدش هم، دست خورشید است. صبح ها به دست خورشید کش می آید و ظهرها کوتاه می شود. پاسخ:</p>	<p>۲۲</p>
<p>۳</p>	<p>یکی از مثل های زیر را انتخاب کنید و آن را گسترش دهید. (املا و نگارش «۱» نمره دارد.) الف) بار کج به منزل نمیرسد. ب) گر صبر کنی ز غوره حلوا سازی. </p>	<p>۲۳</p>
<p>۶</p>	<p>یکی از موضوعات زیر را انتخاب کنید و با رعایت مراحل نوشتن متنی درباره آن بنویسید. الف) دوست خوب من (نوشته ای داستان گونه) ب) سفر خانوادگی (نوشته ای گزارش گونه) ج) کفش (نوشته ای ذهنی با روش جانشین سازی) د) مقایسه کتاب با دوست (نوشته ای ذهنی با روش سنجش و مقایسه) سنجه های ارزیابی: ۱. خوش آغازی (جذابیت و گیرایی، نشان دادن نمایی کلی از محتوای نوشته (۱ نمره)) ۲. پرورش موضوع (بیان ساده و صمیمی، بیان احساس متناسب با موضوع، فکرنو و سیر منطقی نوشته (۳ نمره)) ۳. خوش فرجامی (جمع بندی مطالب؛ تأثیرگذاری و تفکربرانگیز بودن (۱ نمره)) ۴. رعایت املا و نشانه های نگارشی (۱ نمره) موفق باشید. ساسانی</p>	<p>۲۴</p>

پاسخنامه (راهنامه‌ی تمحیصی)		باسمه تعالی سازمان آموزش و پرورش استان گلستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان گنبد نام آموزشگاه: آزمون نوبت دوم؛ خرداد ۱۴۰۱		تاریخ آزمون: ۱۴۰۱ / ۳ ساعت شروع: مدت آزمون: ۱۲۰ دقیقه تعداد سوالات: ۲۴		پانجمه (راهنمای تصحیح)	
ردیف	بخش اول: فارسی (۱۰ نمره)						
۱	(ب) فلق: سپیده صبح	۰/۲۵	بارم				
۲	(الف) تیمار: غم، حمایت و نگاهداشت، توجه (ب) برآمدگی پشت پای اسب (ج) گرز: چماق، عمود، کوپال	۰/۷۵					
۳	(الف) غالب (ب) صبا	۰/۵					
۴	خوار و زبون منحصر و محدود	۰/۵					
۵	غ (واژه «شهید» ممال نیست.)	۰/۲۵					
۶	(د) غبطه بزرگ زندگانی	۰/۲۵					
۷	حذف فعل «بسته دان» در جمله آخر به قرینه لفظی حذف شده است.	۰/۵					
۸	ناتائیل: منادا شور: مفعول	۰/۵					
۹	ص	۰/۲۵					
۱۰	(ب) هر شادی که بازگشت آن به غم است، شادی مشمر.	۰/۲۵					
۱۱	(الف) حُسن تعلیل (ب) ایهام	۰/۵					
۱۲	آرایه ادبی «تضمین»	۰/۵					
۱۳	(الف) گلستان: سعدی (ب) شاهنامه: فردوسی	۰/۵					
۱۴	به فرهنگشان حرف تسلیم نیست.	۰/۵					
۱۵	(الف) سخن در دل و زبانت یکی باشد تا ریاکار و دروغگو شناخته نشوی. (ب) هدیه و سوغاتی دلخواه و مطابق میل به دست آورده بود. (ج) خون تو (امام حسین ع) به شرف، ارزش داده و شرف را شرمنده کرده است. (د) اسبش را متوقف کرد و او (رستم) را صدا زد.	۲					
۱۶	ص	۰/۲۵					
۱۷	(ب) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام.	۰/۲۵					
۱۸	فقط عاشق حقیقی می تواند راز داری کند و اسرار الهی را در دل خود نگهداری کند و تنها اوست که محرم رازهای عشق است.	۰/۵					
۱۹	(الف) کشانی: نام یکی از پهلوانان شاهنامه فردوسی است. او مبارزی کشانی است که به افراسیاب در جنگ با ایرانیان کمک کرد. رستم پیاده با او رزم کرد و با تیری او را کشت. (ب) تهمتن: کنایه از رستم؛ نام‌آورترین چهره اسطوره‌ای در شاهنامه و به تبع آن، مهم‌ترین چهره اسطوره‌ای ادبیات فارسی است. او فرزند زال و رودابه است وی اسبی به نام رخش داشت که در تمام نبردها یار و یاور او بود. رستم و اسبش، رخش، سرانجام با دسیسه شغاد، برادر ناتنی رستم، کشته شدند.	۰/۵					
۲۰	انسان را از فریبکاری و دورویی (ریاکاری و تزویر یا دروغ) برحذر می دارد.	۰/۵					
بخش دوم: نگارش (۱۰ نمره)							
۲۱	(الف) بارش فکری (ب) گزین گفته	۰/۵					
۲۲	(الف) نوشته عینی (ب) نوشته ذهنی	۰/۵					
۲۳	به دلیل متفاوت بودن پاسخ های انشاء دانش آموزان، هر پاسخی که مورد تایید دبیر باشد قبول است.	۳					
۲۴	به دلیل متفاوت بودن پاسخ های انشاء دانش آموزان، هر پاسخی که مورد تایید دبیر باشد قبول است.	۶					
۲۰	نظر همکاران محترم صائب است. به پاسخ های مشابه نمره تعلق بگیرد.						